

عنوان مقاله:

گفتمان پسااستعماری در دو رمان موسم الهجرة الی الشمال از طیب صالح و سووشون از سیمین دانشور

محل انتشار:

کاوش نامه ادبیات تطبیقی، دوره 9، شماره 1 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسندگان:

مجید صالح بک - دانشیار گروه زبان و ادبیات عرب، دانشگاه علامه طباطبایی، تهران، ایران

زهرا سلطانی - کارشناس ارشد ادبیات تطبیقی، دانشگاه علامه طباطبایی، تهران، ایران

زینب دهقانی - کارشناس ارشد ادبیات تطبیقی، دانشگاه علامه طباطبایی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

نقد پسااستعماری که در ادامه نقد پسااستعماری ظاهر شد، بر آن است تا راه های متنوعی را که امپریالیسم و قدرت استعماری برای اعمال فشار و تحکم در پیش می گیرند، فاش کند؛ فشارهایی که نه تنها از طریق ستم مستقیم نژادی، طبقاتی یا جنسیتی در نظام خودکامه استعماری که از مسیر ادبیات، هنر و رسانه اعمال می شوند. ماهیت واکنش به استعمارگری یکسان نیست؛ درست همان گونه که خود فرایند استعمارگری در هر منطقه شکل منحصر به فردی دارد. در نوشتار پیش رو سعی بر آن است که با مبنا قراردادن رمان عربی موسم هجرت به شمال اثر طیب صالح نویسنده سودانی و رمان سووشون نوشته سیمین دانشور در ادبیات فارسی به بررسی تطبیقی دو رمان نه از نظر تاثیر و تاثر، بلکه از حیث نحوه بازتاب استعمار در این آثار با توجه به نظریه پسااستعماری پرداخته شود. نکته قابل فهم و اثبات اینکه جامعه توصیف شده در هر دو رمان تحت تاثیر استعمار انگلیس قرار گرفته است. در رمان طیب صالح حضور مستقیم انگلیس و در رمان دانشور خزش پنهانی، آرام و بی صدای فرهنگ غرب در زندگی مردم مشاهده می شود؛ اما نقطه اشتراک در هر دو رمان، مقاومت ضد استعماری است. زری در رمان دانشور و مصطفی در رمان طیب صالح نمونه کاملی از شخصیت های مورد مطالعه نقد پسااستعماری هستند. تقلید، دیگری، اروپامحوری، فرودست، نژاد، جنسیت و... از مفاهیم بارز نقد پسااستعماری به شمار می روند که در هر دو رمان قابل بررسی و تحلیل نمونه ای هستند.

کلمات کلیدی:

ادبیات تطبیقی، نقد پسااستعماری، امپریالیسم، سووشون، موسم هجرت به شمال

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1320462>

